

Notat

MILJØMINISTERIET

Skov- og Naturstyrelsen

Naturområdet
J.nr. SNS-400-00016
Ref. chhen
Den 3. september 2007

Notat
om høringssvar til
Forslag til Lov om ændring af lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenå.

Udkast til lovforslaget blev sendt i ekstern høring den 29. juni 2007 og samtidig lagt på høringsportalen. Høringsfristen udløb 10. august 2007

Lovforslaget blev sendt i høring hos de myndigheder og organisationer, der er anført i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Miljøministeriet har modtaget 28 høringssvar, heraf nogle fra organisationer og private, som ikke er på høringslisten.

I det følgende gennemgås de væsentligste emner fra høringssvarene til lovforslaget. Kommentarer hertil er anført i *kursiv*.

Foruden de ændringer, der fremgår af dette notat, er der foretaget lovtekniske ændringer i lovforslaget og uddybninger af bemærkningerne efter drøftelser med Justitsministeriet.

Det skal bemærkes, at høringssvarene kun gengivet i hovedtræk og at ikke alle høringssvar er kommenteret, lige som en række forhold, som er nævnt i høringssvarene, men som falder uden for lovforslagets område, heller ikke er kommenteret. Ønskes detaljerede oplysninger om svarenes indhold, henvises der til de fremsendte høringssvar

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Skanderborg Kommune og Silkeborg Kommune har ikke haft bemærkninger til lovforslaget.

Bemærkninger til lovforslaget

Danmarks Idræts-forbund, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Energi, Dansk Forening for Rosport, Dansk Kano og Kajak Forbund, Dansk Sejlunion, Elmuseet, EnergiMidt A/S, Energi Viborg A/S, Foreningen til Bevarelse af Tange Sø, Friluftsrådet, Gudenaacentralen, Sportsfiskerne, Viborg Kommune er overvejende positive overfor lovforslagets hjemmel til en koncessionsforlængelse på seks år, eller anser det i hvert fald som acceptabelt, set i forhold til vandrammedirektivet og miljømålslovens vandplanlægningsproces. Flere har dog samtidig indvendinger mod konkrete lovbe-
mærkninger.

Danmarks Center for Vildlaks, Torben & Ruth Ludvigsen, Favrskov Kommune, Ferskvandsfiskeriforeningen, Gudenåsamslutningen og Fiskeringen mener derimod, at forlængelsen bør være kortere (1-4 år), og/eller at koncessionens længde bør knyttes til det tidspunkt, hvor anlægsfasen

ikke længere gør det muligt for Tangeværket at opretholde driften. Derudover mener Thomas Worsøe slet ikke koncessionen bør forlænges.

Endelig tager Ans Sejlklub, Langå sportsfiskerforening, Michael Andersen, Randers Kommune ikke umiddelbart stilling til den forslåede forlængelse.

Det kan konstateres, at der er en forståelse eller accept blandt myndighederne, de landsdækkende organisationer og energisektoren af, at koncessionen forlænges og ses i sammenhæng med den kommende vandplanlægning, mens bl.a. fiskeri-interessenter på den anden side mener koncessionen ikke bør forlænges eller evt. forlænges i en kortere periode end foreslået.

Gudenåsamslutningen m.fl. bemærker, at der er behov for en omskrivning af 1918-loven, således at den fremstår mere tidssvarende.

Lovforslaget er som beskrevet alene en forlængelse af den oprindelige 80-årige periode. Lovens indhold i øvrigt, bortset fra ophævelsen af § 1, stk. 1, litra o, ønskes ikke revideret. De fremførte bemærkninger har således ikke givet anledning til ændringer af lovforslaget.

Bemærkninger i øvrigt

Danmarks Naturfredningsforening, Gudenåsamslutningen m.fl. gør opmærksom på, at lovens bemærkning om, at Tangeværkets produktion svarer til, hvad der produceres af fire moderne vindmøller er fejlagtig og bør rettes.

Energistyrelsen oplyser, at en moderne landbaseret vindmølle kan producere 6-7000 MWh om året, hvorfor bemærkningerne ændres fra "fire moderne vindmøller" til "to moderne vindmøller".

I bemærkningerne lægges der efter Danmarks Naturfredningsforenings, Danmarks Sportsfiskerforbunds og til dels Randers Kommunes vurdering for stor vægt på lokal opbakning og lokale interesser, når det ikke samtidig gøres klart, at opfyldelse af vandrammedirektivet er en statslig forpligtelse.

Det er korrekt, at opfyldelse af vandrammedirektivet er en statslig forpligtelse, men det betyder ikke, at de omkringliggende kommuner er uden indflydelse på valget af løsningsmodel, eller at lokal opbakning er uden værdi. I Miljømålsloven beskrives det meget præcist, at efter udarbejdelsen af de statslige vandplaner i 2009, skal kommunerne udarbejde kommunale handleplaner for foranstaltninger, der skal sikre opfyldelsen af vandplanernes målsætninger om "god tilstand". Det er således miljøcentrene, som sætter rammerne for direktivopfyldelsen, men kommunerne som i sidste ende vælger den konkrete løsning. De fremførte bemærkninger har således ikke givet anledning til ændring af lovforslaget.

Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Sportsfiskerforbund og Langå sportsfiskerforening anser afsnittet, hvor der gøres rede for resultaterne af drøftelserne med de involverede parter, som subjektivt og således ikke retvisende.

Sidste sætning i afsnittet slettes i det endelige lovforslag, da det er af historisk karakter, og ikke har betydning for lovforslagets indhold i øvrigt.

Danmarks Idræts-Forbund, Dansk Forening for Rosport, Dansk Kano og Kajak Forbund, Dansk Sejlunion og friluftsrådet påpeger, at der er omfattende rekreative interesser knyttet til Gudenåen og området omkring Tange Sø, og at et kommende udredningsarbejde også skal belyse omfanget og værdien af de rekreative interesser - i højere grad end det ses i de tidligere rapporter fra 2002, og at det overordnede mål om god økologisk tilstand i 2015, bør holdes op imod tabet af rekreative værdier.

Desuden anføres det af Viborg Kommune at såvel kulturhistoriske, turistmæssige og naturmæssige værdier bør indrages og vægtes højt i den videre planlægning.

Endelig anser Elmuseet det som vigtigt, at kulturmiljøet omkring søen bevares, og at det videre arbejde med Gudenåens fremtidige passage ved Tangeværket koncentrerer om de modeller som muliggør en bevarelse af Tangeværkets funktion, idet de lange og mellemlange modeller vil have en væsentlig negativ effekt på de landskabelige forhold og fordi det ikke er dokumenteret at områdets biodiversitet forbedres ved etablering af et omløbsstryg.

Selve Vandplanens primære formål er, at overfladevand kan opnå "god tilstand". I tilfælde af at der bliver igangsat et projekt, som ændrer ved de eksisterende rekreative interesser, vil der i projektfor-slaget blive foretaget en afvejning af de landskabelige, kulturelle, rekreative og de natur- og miljø-mæssige interesser. De fremførte bemærkninger har således ikke givet anledning til ændring af lovforslaget.

Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Sportsfiskerforening m.fl. er uenige i, at lovforslaget ikke har økonomiske konsekvenser, idet en videreførelse af Tangeværkets koncession, vil betyde en udgift på ca. 22 mio. kr. i form af pristillæg for den producerede elmængde.

Tangeværket modtager som andre vandkraftværker et pristillæg for produktionen af el. Tillægget reguleres ikke af Tangeloven, men af Energiforsyningsloven, Den 4. oktober 2005 orienterede transport- og energiministeren Folketingets Energipolitiske Udvalg om Tangeværkets økonomi (EPU 2005-06, Alm. del - bilag 23). I orienteringen tilkendegav Transport- og Energiministeriet som sin opfattelse, at spørgsmålet om vurdering af prisstøtten til landets vandkraftanlæg bør indgå i overvejelserne i forbindelse med koncessionslovens udløb i 2008. Formålet hermed er især at få belyst, hvorvidt prisstøtten overkompenserer elproduktionen på sektorens værker, og prisstøtten dermed ikke efterlever ønsket om effektivitet i tilskudsgivningen. Energistyrelsen har den 2. april 2007 sendt et notat i høring til berørte myndigheder og Gudenaacentralen med henblik på vurdering af prisstøtten til vandkraftværker. Ovenstående er medtaget i lovforslagets bemærkninger under punkt 3, "Forholdet til anden lovgivning"..

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, tages der med dette lovforslag *ikke* stilling til, hvilken løsningsmodel for Gudenåens passage af Tangeværket, som skal anvendes. Forslaget tager heller ikke stilling til hvilke løsningsmodeller, som vil være i overensstemmelse eller uoverensstemmelse med vandrammedirektivet. Forslagets formål er udelukkende at sikre en periode, hvori de statslige vandplaner og kommunale vandplaner kan udarbejdes.

Alligevel har det tilsyneladende været af stor betydning for mange af høringsparterne at gøre opmærksom på deres holdning til valget af løsningsmodel og deres vurdering af vandrammedirektivets krav til løsningsmodel, hvorfor de er medtaget her.

En bevarelse af Tange Sø, status quo eller et lille omløb støttes af: Viborg Kommune, Ans sejlklub, Dansk Kano og Kajak Forbund, Dansk Sejlunion, Foreningen til bevarelse af Tange Sø, El-museet, EnergiMidt A/S, Gudenaacentralen,

Et langt omløb eller en genopretning af Gudenåen, hvor Tange Sø ligger i dag, støttes eller anses som et krav i forhold til vandrammedirektivet af Danmarks Naturfredningsforening, Fiskeringen, Gudenåsamslutningen, Sportsfiskerne, Danmarks Center for Vildlaks og Thomas Worsøe.

Endelig anses en eller anden form for passage eller genopretningsprojekt nødvendig af hensyn til vandrammedirektivets krav af Randers Kommune og Langå Sportsfiskerforening.

De øvrige høringssvar giver ikke udtryk for en holdning til en kommende løsningsmodeller for Gudenåens passage ved Tangeværket.